



Suma cea pe care o aduce Banca si Sambata.  
Suma adusa pe secolul anterior, adusa Banca Provin-  
ciei este de patru zeci si unu mii de milioane de dinari  
mai multe de 8 l. la bani. Resursele.

Pentru tineri straine 7 l. pe un sem. pe si anuala  
intreaga 14 l. m. c. Se prenumera la titlu posta  
imperiale, cum si la toti cunoștenii nostri DD. cor-  
respondenți. Pentru serie „petita” se scrie 4 l. c. m.

# GAZETA

## TRANSILEVANEE.

### Denumire.

Emissorul Ministerului din Ieuntru si de finanțe, mai incolo alu comandanți supreme de armat' din 26. Optobre 1853 cu putere pentru Ardealu.

Determinarea lungimei mii pentru rebonificarea prejuncturei (Borșean).

Rebonificarea prejuncturei in Ardealu dela 1. Noembre 1853 are a se face, după măsură pe milu socrutu de 4000 stanjini de bani au- strici iosei. (in locu de 5000), pe slacaro milu cu pretul de pen- sumă pe calu si milu.

Bach m. p., Baumgartner m. p., Bamberg m. p.  
Locuitorul M. C. Ioan de Bordolo e denumit de alu 2-le proprietariu alu regimentului de infanteria, Principe Fridericu Vil- belmu de Prusia Nr. 20.

### Monarchia austriaca.

Domnul Tierei Românești Pr. B. D. Stirbey a pornit  
la Viena. —

**Abrudu.** A trecutu catva tempo, decandu facusam proiectu, si mai bine dicandu mi publicase in „Gazeta opiniunea, că aici in Abrudu amesturatu trebuintele muntenilor si a natiunei ar fi bune folositoru si de lipsa sa sa redice unu gimnasiu; amu si astepatu ea necesitatea radicarei unui asia institutu ce este de comunu solitoriu sa se desbatu pe deplin de barbatii cei de frunte ai mun- tenilor; ensa asta nu a facutu; poate ca Domnialorul socotescu ca mun- tenii nu se occupa cu alta decat numai cu interesele loru cele mate- riale, si ca nu le pasa de detorint'ia loru impusa prin pusetiunea ce o spindu ei in corpulu natiunei, spre a contribui la radicarea institu- tui dela care depinde cultur'a si viitorul nostru. — Dar' eu mai cred ca Domnialorul de si nu au facutu o aceasta, asta potrivit a tem- plu bunei din acel principiu, ca voru fi fostu convinsi, cumca pe a trebuinta a noastră nedisputarera, si care nu mai are lipsa de deslucre; ci numai sa nu simu impedecati prin aceia, dela unu merita sa simu ajutorati. Puterea enca nu ne lipseste; si nu de odata, ensa punendu acum entau temeiul sigurn pe lucru si cu incetu ne vomu trezi cu institutul iniștiat.

Aia stateam foră nici o luerare in privint'ia aceasta, candu iata o boala vestea, cumca Esselentia s'a episcop. gr. resariteanu b. Iaguna in urma inviorei gratiosului gubernu va tiené aici in Abrudu adunare in care se va statui, si sa va pune temeiul la iniștiidulu. — Bucuri's noastră a tuturor era mare, acea ensa trabui si scada, după ce Esselentia s'a atatu in biserica, catu si in adu- narea tienuta ne spuse cumea, aici nu e vorba despre radicarea unei noi scoli, si anumitu a gimnasiului, ci numai despre darea loca- tioru, si a speselor pentru radicarea loru, fiinduca dela naltulu sau hotaritul pregratiosu, ca pentru trebuintele muntenilor se iniștise aici in Abrudu o scoala normala gr. resariteana cu clase, ai caroru profesori s'a voru plati din veniturile statului.

Ce e dreptu, inceputul tuturor scolelor trebue sa se faca cu iniștiarea celor mai mici, adeca cu clasele normale; si asia si clasele cele normale aici radicande ne sunt foarte bine venite, si ne pru acoperi o lipsa multu simitita; si nu putem se vedem alta in- decat temeiul pe care seva basea gimnasiulu nostru; — sindca ca se iniștiaza clasele este normale, si se voru tiené cu spesele sta- lui, atunci cele trei biserici din Abrudu nu aru ave Lipsa de in- vestitori, ci numai de cantori, si asia platile ce le dau loru bisericile, voru patră consacra pentru gimnasiu. — Apoi speram ca națele

tali, ca sa vedem cati bani suntu in elu, fiinduca pe cumu scium in fondu s'a stia banii, din acaror camata se se plateasca medicii, chirurgii si moasele comunale, pentru care scopu au fostu iniștiata, care fiindu asa elu vomu dechiară de imheiata si de aici innaiutei epocii aici carii se tragă dela noi din toata piseta, si carii punându cumea sa schimba una cu alta numai 10 maji de aur pe anu, faco o summa anuala de 3000 fl. m. c., — ii vomu consacra pentru fondul care se va iniștia de acumu înainte, si care se va numi fondul gimnasialu seu fondul scolasticu alu muntenilor, — in acela fondu voru inceurge bani si dela proprietarii particulari, si dela societatile de bai prin daruri, si si dela ceialalti munteni asia, incat numai ca le fie voia sincera acelorui in acaroru mana e depusu viitorului nostru; si numai sa nu ne engreoneze cu altele, ce aru puter remand foră atata dauna a inapoierei pe alti timpi caci pe mo- nastiri navemu dea da prisone nici putem avă. Aici en Abrudu de buna sumă e locu unde aru trebui si uude putem sa ne iniștiama unu gimnasiu.

Ce sa stinge de cele doze clase reale, pe cumu sciu eu, scoalele reale, suntu sén scoli reale comerciale, seu scoli reale industriale seu scoli reale agriculturale; care apoi trebue se se iniștieze, daca se realizaza, asia, ca pe cumu e prevalenta seu industria, seu co- merciul seu agricultură, asemenea se se constituie si scoalele. — Ensa industria noastră a Abrudenilor, a celorulalti din giuru e mai cu sama baitulu, si asia daca e vorba, se ni se iniștieze cu ajutorul fondului pisetalu vreo scoala reala; atunci acea nu poate si alta decatu scoala reala de baitu, si iara, fiindua baitulu mai cu sama se esercesa la Rosia, si locu radicandei scoale de baitu nu iaru si in Abrudu, ci in Rosia. (Va urma.)

**SCIRI NOVISSIME.** Din Braila se scrie, ca după ce stan- sera focul in Isaccea trup'a turcă sărasa sa reîntorse la lagerul său si in noaptea din 29. spre 30. n. pela 11 ore iarasă sa audiu bubuite de tunuri. Un vaporu de resboiu rusescu cu o dubă mare de multe tunuri era se trăca Dunarea, fă inse intimpinat din partea turcilor cu salve de bombarda. Vaporul cu dubă se abătu in 30. pela 5 ore in Braila strecerinduse prin tunurile turcesci dela Isaccea. Rusii se vedu ca au de cugetu asi adună o suma mare de dubă cu tunuri in Dunare spre a si inlesni trecerea trupelor eventuală. — In 31. se espedita daci toti turcii cu micu cu mare dea valuma peste Dunare. Gu- bernarea la Dunare e eu totulu rusă; toti amplioatii politici romani se demisere din posturi si altii russi se pusera in locu. Intre Braila si Constantinopol comunicarea sunta; inse corabiele romane, turce, se- miotice sub flamură sa suntu silite a descarca pe cele cu alta flamură (austriaca?).

**Bucureaci, 3. Noembre (22. Octobre).** In 20. Octob. (1. No- embre) s'a versat sângă si la Giurgiu. Ocasionea s'a datu esrasa prin incercarea Rusilor de a si stracura cateva sialnpe (dube, bar- basti) de resboiu p'ntre Rusciucu si Giurgiu. Turcii trasera cu tunuri asupra loru, Rusii le apară totu din tunuri. La pornirea po- stei din Bucuresci perderea nici de o parte nici de alta nu se scia, numai statu se afise, ca si o femeie din Giurgiu ce mergea cu doi prunci ai sei fă lovita si ucisa de o bombă turcă. — Intre acestea din 27. Optobre pena in 1. Noembre trecuse dela Vidin la Calafat in Romania mica o armata turcă de 50 mii. — Dela Silistria la Calarasi inca a trecutu o trupa turcă, catu de numerosă, nu se scie. — Acum se vorbesce mai tare ca oricandu ca militia moldavo- romana (preste totu in suma de vreo 30 mii) se va desfintia de ca- tra Russi. —

De ші евенимінтеle din Прінчіпателе роmъпешті се десфъ-  
шаръ дn вечірътатеа ші маі дnaintea окілоръ поштрій, тутшай  
есте форте біне а траце къ грекеа дnкъ ші асвпра ачелоръ штірі,  
фаime ші опінігпі каре потd ръсвате din ачелеашт прип nвлі-  
татеа Европеi дn афаръ; пептвкъ нв есте totd vna dékъ лvтса  
маі ворбеште de ачелеа, сев къ ле пештіе къ totвлд. Amd аie-  
пітатd маі dъвпзі дnтвръ vиd алтв Nr., квтв Европа се іntere-  
сézъ аctъdatъ de Прінчіпате (челв pвdнv жvdeкvndv d8пv челе-  
дnтvтvмате pызв акvтv) маі nвлtв deкvтv оріkvndv алтъdatъ de  
150 anі дnкоче. Суре а дnведера ші акvтv ачестv дnтvріе,  
din тvлдимеа жvрпалеоръ евроне каре се okvпv къ сбрteа ші  
viiторвлv Прінчіпателоръ роmъпешті, вомv спікv пvтаі vпеле ко-  
респонdinge ші пасаце.

„Кропікль“ квітосквітлі зіграло семіофіціалі енглезі, каре казса орієнталъ о прівеште літтрів тóтъ търітіа ші літторапца еї пічі о непде пе впіш мінітъ тъкарп din ведере, не зіче съ бъгътъ преабіне de самъ, къ адеверата казсь а ресбоілкі че се порні ну заче пічідекомъ ліп воінда Імператвлі Ресії de a ышора сбротеа крештінілорп din Түркія (къчі ачеста о пхтеа фаче dela 1774 лінкоче, адікъ dela пачеа de Каіарде de 70 орі), чи ачесеа требвє съ, се каюте ліп піланлі determinatъ алѣ Царвлі de a оквпа Прінчіпателе ротъпешті ші а ле літтріпа пентрі totdeasна къ Ресія, адікъ але ресіфіка къ totжл. Дечі, зіче пімітвлі зіграло, тóтъ чéрта ва лічтива ліннатъ че артата тъскълескъ се ва ретраце престе Прятъ, пентрікъ ліккърсіжна ei ліп църіле ротъпешті ну се поіе десвіпі къ ңімікъ. Іаръ de-квітва Царвлі Ніколае креде, къ скоплі de a'ші апроіріа Мол-дова ші Цара ротъпескъ къ асквітвлі сабіеі терітів върсаре de сълдіе кътъ de маре, атвпчі опінтескъсе діпломаціа пінъ ну ва маі пхтэ, къ ресбоів тотъ се ва фаче; déкъ ліпсі Царвлі е кон-вінсілі адеверп, къ ловітвра са астъдатъ а грешітъ din ңілтъ ліп афаръ, атвпчі kondiціоніле ретрацерій ліп din Прінчіпате се потѣ determiна ышорп. — Аѣ ну ведеци, къ казса есте кратъ тері-торіаль, (іаръ ну реленіосъ!) пріп вртаре діпломації ар пхтэ о deслéга ышорп (déкъ ар вреа!). *Intepecsly tsstrop8 ctatpilop8*, кътъ ші фрептвлі челъ ліпведератъ алѣ Пордеі чере пайнте de тóтє, ка тъскалі съ дешерте Прінчіпателе ротъпешті, ші дóз цері „крештін“ съ се скапе de ръстігніреа чеа греа ші de апъ-сареа ачелей артате de інкърсіоне, іаръ ну къ дóръ Ісламлі ар фі съ се апера de кроче. Шчл. шчл.

— „Konstitutvionapalvlъ“ французескѣ вреа а шті, къ Ромъніи din Цара роmъпескъ аж прїтітѣ прокіемъдівпі de але лві Омерѣ Паша, дптрѣ каре къ провокъдівпе ла дпсасі порвпка Сылтапвлѣ се асігвръ тоте дрептвріе Пріпчіпателоръ дптемеіете пе траптателе векі ші нόъ ші роmъпії сылтѣ провокаці а'ші апъра патріа лорѣ дпконтра кълкъторвлѣ de дрептвріе ачесторѣ цері. Се спѣне къ роmъпії ар fi datѣ рѣспѣпсѣ дп секретѣ, къ еї аштептѣ армата тврческъ къ таре вѣкѣріе. — Штіреа ачеста о репродвсерѣ чеде тай твлте zіврнаle din Biena. —

„Газета пемтескъ de Triest“ adвче үрмѣтбреа штіре прі Константіополѣ. Кѣріервлѣ каре дѣссе де кіаръціонеа de ресбоі ла Кнѣзълѣ Горчакофф а сосітѣ ла Штата. Се споне къ Горчакофф прійміндѣ ліскріевлѣ а лїтреватѣ пе кѣріерѣ: „Кѣпошті Дта кѣпріесълѣ ачестеі adpece?“ — „N'лѣ кѣпоскѣ.“ — „Апої дарѣ ллѣ кѣпоскѣ еѣ. Споне тріміцеторвлѣ Дтале: Еѣ нѣ есѣ de aїci!“ — Се маї adaoуе къ ар фі zicѣ Горчакофф къtre впѣ adistantѣ: Тврчія вреа ресбоі къ totбadincълѣ; ачеста ліца фі чељ маї din үртъ. — Si non e vero, e ben trovato. Онѣ връшташѣ decspre алтѣ връшташѣ нѣ поѣ ворбі декътѣ нѣ маї літровъ асеменеа лїцелесѣ амеріпцвторѣ къ totаль пімічіре.

„Allgemeine Zeitung din Aulgusbrg“ 7. Октомбре скріє дела фронтіера Moldavieі: De кътева зile domпеште дикорѣчівпоеа чеа mai mare ȳn Прінчіпате. Nimirí nă se mai ȳndoieshtе de- спре пеапърата спарцере а ресбоівлї. Пе тотъ zioa сосескѣ тръпе ръсешті пόъ ȳn таршѣ іѡдітѣ кътре армата dela Дніпъре. ȳn 8. Опт. трекръ пе ла Ботошапі 180 каръ дикърката къ пълбере ші глобце. Ачелеаш ера меніе пентръ кастреле ръсешті цеперале. О кътъдите твлтѣ mai mare са трекръ тотъ ȳn ачелъ timпъ din Бесарабія престе Прѣтъ ȳn Moldavia. Іашій (къ- піатала Moldavieі), каре пainte къ кътева септъмбрі авеа ȳn гар- nicónъ преапъгіне тръпе ръсешті, акутѣ къпѣтъ о гарніонъ de 6000 тъскал. Ачеста е меніе a manzjine ліпіштеа ȳn Прин- чіпатѣ, къндѣ армата чеа mare ap painata mai denapte ші а дитре- юніе комъпікъдівпоеа къ Рѹсіа de amiazі. Mai фаче стомотѣ ші о поръпкъ а гъверпівлї moldovanъ емісъ ла провокареа кнезъвлї Горчакофъ кътре тої комъндандії de фронтіеръ, ка піч впѣ по- лопъ съ nă фіе съферітѣ а кълка пе пътъпвлї Moldavieі тайна- инте de a ce тріміте пасапортріле лорѣ ла Іашій, спре але чер- чета déкъ n'аѣ врео прічинъ. Пънъ акутѣ nă se потѣ афла, déктѣ ачестъ поръпкъ атінѣ ші не половіи локхіторі ȳn статріле Аз- стріеі ші але Прѣсіеі, сеѣ năтai пе аі Рѹсіеі, пентръкъ ordinъ-

ділаете сяпъ дн цепералъ, ші піте къ ва da окасівне копсълате-  
лорѣ аєстріакѣ ші прєсіанѣ ка съ ретъстре асъпра ачелей тъсре  
аєзірітбрѣ. — Котерчівлѣ къ продвінте кръде din какса атъторї  
ліферъції а лятѣ впѣ авъптѣ таре. Преудвріле ла грѣх ші  
тоте череалеле се свіе, dinkontръ котерчівлѣ къ manфѣнти  
скаде не zи че терце. С'а маі фитрепрінсъ кльдіреа de ал-  
magazine поѣ русенгі пе ла Девлъре. Асеменеа се маі adaоф  
ші памъръвлѣ спіталелорѣ, de каре есте форте таре треввінцъ  
пентрвкъ дн артата русескъ сяптѣ форте твлцъ воллаві; холер  
ші зредінътбра отборъ дн памърѣ таре. Шчл. шчл. —

— Деспре непорочіреа че ажхпсе таі астъваръ пе боіеръ нашїї Къліпескѣ ші Вернеськѣ ла Бвкшештї, „Bandeper“ аре штіре че конгльєсієште пе децліпѣ къ тóте къте ле афласеръмъ ші поі deсспре касвлѣ ачеста. Адевервлѣ adіkъ есте атъта, къ впвіа din фрації Къліпештї іа венітѣ корацівлѣ ка съ скріе о рвгъмінте кътре Кпезвлѣ Горчакоффъ, дп каре аратъ къ промісів-піле че ле фъкѣ ачеста дп прокіемъдіонеа са de астъваръ емісі къндѣ къ інкхрісіонеа арматеі дп Прінчіпате ну се дінѣ пічіде-квмѣ, чі твскалії дмпілѣзъ преа рѣв пе локвіторїї цврілорѣ ро-тъне шчл. шчл. Вернеськѣ дп траджсе рвгъмінтеа din ротънє-ште дп французеште. Горчакоффъ тврьвратѣ форте пентръче къ-тезъ чіпева аї deckoperi пеленівіріле че се факѣ, червъ есілареа пвтіцілорѣ патрію; чі гвбєрнівлѣ цвріеї дп dede пвтai атъта сатісфѣпдіоне, къ пе Къліпескѣ дмѣ трімісе ла дпкісіреа дп то-пвстіреа Поіана тврвлї, іаръ пе Вернеськѣ ла твпвстіреа Знаговѣ. —

*Сієїш, 1. Ноємбре п. „С. Б.“ квпринде о штіре ісъ да-  
твлѣ ачеста de таре дисемпѣтате дѣла Днпъре ші дикъ дим-  
ісворѣ demnѣ de кредінцъ: „кѣмкъ ad. дп 27. Окт. аѣ трекуті  
пѣ талвлѣ Цѣреі ротъпешті ла Калафатѣ 3000 фечіорі інфант-  
ріѣ тврческъ ші 400 кавалеріѣ, пекъндѣ ла Bidinѣ (Днїї) се афл-  
гата маї твлте барче центрѣ de а трече алте трюпе песте Dн-  
пъре; ші кѣ цепералвлѣ русѣ Фішвакѣ стъ къ авангарда ла Ра-  
дованѣ; кѣмкъ Пріпцвлѣ Цѣреі ротъпешті *Барбс Dimitrie Штір-*  
*беї* а декларатѣ, кѣ елѣ дп днпреціврѣде de фацъ пѣ таї поѣ  
континза адміністръцівпса Цѣреі, чи о предъ обищесквлѣ dibam  
струюордінаріѣ ші елѣ плеќѣ дп 28. Окт. кѣtre Biena.“*

Прінцвль Штірбейк дись а сосітѣ лп 1. Ноємбрѣ пела 8  
опре се́ра кіарѣ лп Сівіїш ші а deckълекатѣ лп оспѣтърія ла „Че-  
татеа Bienei.“ Не пътетѣ лптіпі, кътъ дѣрере а пътгтѣ сінп  
впѣ татъ івбіторія а впѣ атѣтѣ de фрѣтосе Щері ші пътнеросе  
фамілїї, лп фаталвлѣ моментѣ, къндѣ се афлѣ сілїтѣ а се денепрѣ  
din сінвлѣ еї de ші, dee черівлѣ! не впѣ таї сквртѣ тімпѣ, кз  
трѣпвлѣ: дись пії одатѣ кѣ ініма ші кѣ спірітвлѣ. — —

*Biena.* „Кореспондінца австріакъ“ скріє деспре тінкірле-  
чє саѣ івітѣ ѣп тімпвлѣ ачеста, ѣпъ пречеса декількісіене де-  
ресбоів а Тэрчіеї, квіткъ арестівріле челе пеаѣтерате, Фѣккте ѣп  
врта ѿсторѣ феліс de тінкірѣ атѣтѣ ѣп Франца квітѣ ші ѣптр-  
алте провінціе італіче пеаѣстіяче dobedeckѣ din dectvль къ че-  
зелѣ ші nedѣmerітѣ ѣпкодапе се певоіеште партida рѣстірп-  
тore аші контінза актівітатеа са ші аветѣ а пе вѣквра къ гу-  
бернеле респектівіе пъширѣ ѣп контра ѣнчеркърілорѣ человорѣ бре-  
de a стріка пачеа пъблікѣ ші ordinea свѣтътore къ о хотържре  
пепеде ші квітѣ се поѣе маї енерцікъ; апої маї зіче zіврпаллѣ:

„Noi съптемъ de o пърере къз зиърналъ „Патриа“ din Париж, къмъ партіда апархікъ нъ кънште пічі не департе пъседіянеа Щреі прекъмъ пічі сімълъ пъбліклъ европеанъ. Съптемъ конвіші, къ атътъ дн Франца кътъ ші дн Италиа дн касълъ челъ таі пефавораверъ порніріле лоръ п'аръ фі пътятъ ревідекътъ пътмай къ впъ тътвлтъ. Фъръ перспенітівъ ші Фъръ вероятесълтъ адінітітъ. Дисъ кіаръ днпрециърареа, къ партіда ачеста нъ калкълъ днпъ регъла міндеі чеі съпътбсе ші къ еа днтра алецереа тіжлочелоръ нъ прівеште ла лоіалітатае. ші втапітатае чеа черхътъ, адъчъ дн аdevеръ ліпса, ка пътеріде съ се фортифічнокоптра еръпівпілоръ лоръ, ка din ліпса прівегієръ лоръ съ пісі depedeze інтереселе четъцепілоръ, челоръ пачпічі, каре съ трагъ атвпчі дн поіанъ de свферіпце адънкъ, сімълі. De адънкъ днпъ че обсервъ пътмітълъ зиърналъ ministріалъ къмъ пътъ пін Піемонтвлъ, унде афларъ еміграпії, а са скътіпцъ ші протекціоніба ші ажъторівъ, нъ пътъ реюніе кръцатъ de атентателе ачесте партіте, каре дн скътіптеа въкателоръ (везі штіреа телеграфікъ din Nr. трекътъ) къттаръ пътмай впъ претестъ da 'ші въпа пропъселе сале рестріптотре, апоіз таі адъчъ къ партіда рестріптотре нъ се тълдътеште къ пічі впъ фелів de констітюціпе регълатъ, фіе de че пътіре ар фі ачееа, къчі еа нъ вреа вероформъ стрътватъ а віеуе четъцепе дн тезвлъ стателоръ, пътмай рестріпареа інстітюцівпілоръ de комюнъ валівере, політічесълрелейцібсе ші сочіале, еаръ дн афаръ о артікларе поітъ втопікъ а стателоръ Фъръ пічі о тъсбръ ші скопъ; — къ кріса опірталь пътреште сперанцеле ші dopindеле факцівпілоръ революціонаре, еаръ патітіле лоръ apdъ свг сінзъ; — ші in fine къ спе-

рапцеле лорă пă ворă рези; пентръкъ гăбернеле кă дăцăлепци-  
неа лорă ши дă социетате кă тажоритате чеа петъсъратъ а  
амичилорă опдineй легале ле ворă астăпа гăра кă печенитатеа вр-  
щăтъ а фрептвăтъ ши а потестъшiloră реквпоските, вăне ши  
легале. —

## Tîră romanescă și Moldaviă.

*Bukurești*, 16. Октобре 1853.

Домнăлă Цăреи ротъпешти пăдне зăле тăи пăинте de a се  
ретраце din кăпăтала патрие сале а тăи emică кăтева декрете  
сéб ofice речервте de ăппрэцăрърă ши de регларитатеа admis-  
нистъръшпă; іарă прп opfisă din 10. (22.) Октоб. пăлцă пе тăи  
тăлăш iñshă la рапгăрă боиерешти. Ачестă опfisă че аре вăпă па-  
сацă преа интересантă сăпă ашea:

Noi Баръв Dимитріе Штірбей, кă тăла лăв Дам-  
неzeă Domnă Стъпнitoră а тоатă Цара ротъпешакъ.

Кăтре сfatvătă адministrativă! Лăпăcă Domniea Năstră дă-  
вăгаре de сeамă осжpdiea ши deocevita кredință кă каре аă ăпп-  
деплăнătă дă тóтъ времеа слăжбеле че i сăă ăппkрединătătă чăп-  
стăтăлă ши кredinчocăлă Boerăлă Domniei Năstre, D. Dворнікăлă  
Костантинă Năstărelă Херескъ.

Kонciderăndă acemenea ши теритеle Dcale ши пентрă ăпп-  
пăинтата вăкстă дă каре се афăлă ши пентрă вekîmea fatimie сале.

Іарă кăтре ачеастă връндă а да ши оштăрă ротъпешти о по-  
довадă de драгосте че дă тóтъ времеа iamă părtată ши i пăр-  
тăтă, Ноi бăнеboindă пе тemeiăлă артik. 350 din Регламентăлă  
Organikă ши i ală лециăрă рапгăрăлорă, ăппăлăшăтă пе Dлă тăи  
сăсă пăмăтăлă шефă алă оштăрă дă pană de mape Ban.

Сfatvătă ва фache decspre ачеастă лециăрă вртăре, іарă Dлă  
шефăлă тăлăдăи вă пăблăка прп порвикъ ла оштăре ачестă опfisă  
алă Nostre.

(Drmează iскълїтвra Мăрă Сале).

Секретарvătă Stătălvă Ioană Mană.

Nр. 1696, апăлă 1853, Октобре 10.

— Пентрă слăжбеле съвжршите de тăи жосă ăпsemнателе  
персоане, Domnia Năstră дă вртăреа арт. 350 din Регламентăлă  
Organikă ши шасе алă лециăрă рапгăрăлорă, бăнеboindă дă  
ăппăлăшăтă дă рапгăрăлорă вртăре:

Логофăцă ai Dрептăцă: Фостvătă логофăтă алă Kredință Ioan  
Кăпăпеанă ши Николае Бăлеанă. Логофăцă ai Kredință: Фостvătă  
Агă Петраке Овăедеанă; Полковник Iancă Florescă, се скитеză  
дă рапгăрăлорă алă Kredință; фостvătă Агă Dimitrie Ioan-  
nidi. Кăлăчерă: Фостvătă Пахарникă Nikita Fortake, Костаке Г.  
Кантакозино, Грăгорie Александрескă, Кăпăтан Măltiadi Мăркăлескă,  
Пахарникă Александрă Manoilă Florescă, Николае Александрă Ni-  
колескă. Маi вртăцă 8 пăхарпăчă, З сăрдăрă, 16 пăтăри ши 5  
кончепишти (рапгăрăлорă челă тăи тăкă).

Кă вăпă алтă опfisă din 1. Окт. Domnăлă тăи фăкăсе пăин-  
тăрă de рапгăрă ши дă артата ротъпешакъ, дăтре каре сăпă ши  
doi фă жăпăшорă ai Domnăлă Цăреi, Dimitriie Штăрбей ши Ale-  
ксандрă Штăрбей, карă се ăппăлăшăтă ла рапгă de локотененă.

— Дăтре кăлăкăпăтăлă артелорă есте интересантă а чăтă  
дă Бăлăтăлă опfиаlă, кă вăтăile snite але Принчипателорă Цăреi  
ротъпешакъ ши Moldavie iарăш се даă дă аржăndă прп лăчăтăде  
пăлă 6 ană пăнătă.

— Акăтă дă кăрсăлă кăреi чеi тăи фатале пентрă дăрile  
ротъпешти пăлă de присоcă а тăи чăтă дă Бăлăтăлă дăкă ши вр-  
тăтăрăе:

Порвикъ кăтре оштăре!

,Ревизăндă ла 30. але трекутă лăпă ши, ла 1. але ачештия,  
баталionăлă modelă, батерия артилерий ши dăviciонăлă de кавалерия,  
ши гăcăndăле дă десъвжршитă пăлăкăтă старе атăтă deспре ево-  
ловăцă, тăпăвреа пăшчилорă, кăрăцепă оameniloră ши а тăпăдă,  
кăтă ши deспре dărea de кăтре артилерие ла сеmă; арăтăтă а  
Noastră deplăнă тăлăцătăre Dăлорă шефăлă оштăрă, ажăторăлă  
сăă Колопелătă Пазнаcă, Колопелătă Lepăd komandirăлă артилерий,  
Мaiорăлă Măchedonăsă komandirăлă баталionăлă modelă, ко-  
mandirăлă dăviciонăлă Кăпăтанă Пăческă, ши тăтăрорă офицер-  
лорă; іарă чăпăрлорă de жосă але ачесторă комензă че ле атă  
ревизătă, ле дăрătăмă гратификаcăde зăpter - офицерăлорă кăтре патрă  
сăпăцăxă ши condacălорă кăтре doi; пентрă каре се фache кă-  
носкăтă. —

(Drmează iскълїтвra Мăрă Сале.)

Nр. 145, апăлă 1853, Окт. 3.

Iashă, 12. Октобре в. Сăă datăлă ачesta пе ăппăртăш-  
ште Gazeta de Moldavie пеште ofice ши opdine аналоee человрă  
че ле ăппăртăшăрăмă дă Nr. трекутă пентрă Цара ротъпешакъ  
ши алă opdineшăпă dela depătămentăлă de finançă дă приврăеа

рестрăпăрăи terminătă de a ce da скрісбрile la постъ дела  
9—12 ши dela 2 пăпă ла 6 сéra, чеа че пăпă акăтă се фă-  
чăа ши пăпăе архăкăndăse скрісбрile дă локăлă шăтătă, фăрь а  
се лăв привrе ла персона тăтăцătăre. — Пентрă mapea incem-  
пăтăте че аă ачесте акте пăлă пăтătă лăса афăлă din колоpелă  
Gazetei пăционале. Ачеле сăпă вртăтăрăе:

„Дăтperătескăлă ăппerătескăлă консăлатă рăcienескă, дă  
принчипăтăрăle Цăреi ротъпешти ши алă Moldavie, дă вртăреа пă-  
переi ла кăле а Есепенăe Сале Шефăлă Корпоселорă алă 4-ле  
ши алă 5-ле, ăппerătăлă adiătăntăлă Prinătăлă Горчакоff, дă прп  
ачеастă дă овăтăаскă шăтătă, кă, дăпă деклaraçăia ресвельăлă  
фăкătă din партеа Порцеi отомаpичешти кă Răsia, пăтătăreа пе  
Dăлăre a корăbăлорă пегăцеторешти сăă bandiea рăсаскă се дă-  
четéză, ши корăbăile сăсă пomenите требе съ рăтăе пăтăшката  
дă ачеле скеле дă каре се афăлă акăтă пăп' ла чеа тăи пăoătă  
deslegare дă вăтărăi.

Кă dată 15. Октобре дă „Gazeta Mold.“ се пăблăкă de кă-  
тăрă Sekretariatsă Stătălvă Moldovei прп adresa кă №. 2890  
спре пăблăкă шăтătă аналога прокăтăшăпăе кă чеа din Цара ро-  
тъпешакъ, кă пăднăпă скимăре аша:

„Дă вртăреа комăпăкациăлорă adresate сăă 202 ши 203 №.  
Сале Prinătăлă Domnitoră de кăтре Dn. консăliарăлă de стătă-  
актăлă de Xalčină, ăппerătăлă консăлатă алă Răsia, прп каре се  
чере пăпăреа дă лăкărăre а впорă тăсăрă adontate de Есел. Са  
ăппerătăлă adiătăntăлă Prinătăлă Горчакоff, вртăреа дăпă деклара-  
çăia de ресвельă, din партеа Dn. Порци, сfatvătă адministrativă  
естраординăрă, аă афăлатă de кăвăпă ши de a adăche la кăпоштăнă  
пăблăкă ачеле тăсăрă че сăпă вăтăтăрăе:

1) Vaselă ши варчеле сăă bandiea Moldo-Rotăпă ворă дă-  
четă de акăтă а пăтătă пе Dăлăre, ши ворă рăтăпă дă портările  
зănde еле се афăлă акăтă.

2) Тóтъ комăпăкациăлă дăтре атăпădăшă тăлăрăle Dăлăre тре-  
бăе се фie дăтре рăпătă. Nîchă o лiferaçăie de грăх, саре сéб ор-  
че алтă овăпăтă пă се ва пăтăе фache тăрăчăлорă, ши фiekare кăлă-  
каре а ачесторă тăсăрă, се ва сăпăne впăi жăдекăцă тă-  
лăтаре. —

3) De acemene, дăпăre лециăрă de ресвельă, ва фi жăдекăтă  
орăчine с'ар dobedi кă дăтре цăпă de пе акăтă кă Тăрăcia коре-  
спонденциă ши релациă пеиăтăte кă старса de ресвельă, дă каре  
Răsia се афăлă кă империăлă Otomană.

4) Тăрăчă, че се афăлă петрекăндă дă Moldova, ворă фi да-  
торă фăрь дăтăрăzăре а пăрăcăi цара.

— Есел. Са D. Prinătăлă ăпăscoff, ăппerătăлă тажорă ши ад-  
иăтăпătă ăпăsrală алă M. C. Императорăлă Răsia, аă сосиătă аiче  
алăтаieră dela Бăкăрешти.

— Despre depătăлă ши алă Domnăлă Moldavie din Царь  
— дă вртă ăппăреiвăрăлорă de фăцă — пă аăzimă пămăka;  
чие шătie кăтă ворă рăпăшă сордăle архăкате дă вртă фăтăлăшти-  
лорă. — Дăстăлă кă тăмăлă e кăтăкă ши пăлăвările бăтăлăшти-  
лорă пă сăпă але зăлăрă. Пр. Горчакоff кăндă дăтăрă дă Prinătăпă-  
асекăрă пе локăтăрă Prinătăпăлă, кă пăлă се ворă профана  
пăчăлăшă тăрăчăлорă ши ашăзăтăлăлорă; локăтăрă пă се  
ворă цăрăвărăлă дă пегăдăлă ши дăтăрăпăнăлăлорă сале, — ба о гра-  
дăză mape de рекăпăшăлă ши се апомăтăе. —

Газетеле европéне totă reconsară впăle дăпă алтăле, каре  
пăлăne de сперанcă de пăче, каре пекрëzăndă ла гăрь дăлăче —  
кăпătăndă Плателорă професiă Kasandrei ши впăle пăпă астăză  
пă сăпătăză а скортопiи дă асăпăsărăle de еле пăпătă. Аша  
„Kronikă“ zăрпăлă семiofăcăială епглăзескă пăблăкăndă шătăreă  
посиtăвă кăтăкă аă интătă флотеле дă Dapdanе, пăлă сăă пăчă  
о ресвельă ши се еспрătă eară deadрепtăлă: „Кăтăкă Цăрăлă и пăсătă  
а пăпă тăпăла пе Konstantinopole дă прătăvară, чи făndăkă Еă-  
ропă пă а арăтătă indiăpătătăлă ши тăлăдăшă, пе каре 'шă фă-  
чăа елă сокотăla, акăтă кăцătă ка чеi пăднăпă din Prinătăпăle  
Dansăianе сăăшă кăшătăre о пăдă вăпă че лăпă decădămă de  
жăртărele ресвельăлă. „Ачesta e,“ сăпă вăтăлăлорă ачелăшă zăрпă-  
лă, сătărărele чеi ведератă алă кăсătătătăre; тóтă потеле  
ши пегодиăzăпăle despre пăсătăra кăшătătăлăлорă фăцă кă тăрăчă,  
се ротеază дă пăрăvăлă прătăsteloră чеi дăшătătăлăлорă фăцă кă тăрăчă,  
се ротеază дă пăрăvăлă прătăsteloră чеi дăшătătăлăлорă фăцă кă тăрăчă,  
— „Kronikă“ кă Еăропă пă вă кончеде пăчă о пăлătă de локă съ-  
се adăche teritoriăлă Răsia.

— „Monitорăлă французескă“ дăкă о спăне кă пăчеа e  
kondiçionată de căstăreă dpenteasă Căstăreăлă sh. a. — Аша дă-  
тărătăшă дă ăрпă кă тăмăлă, дăрă пăлă сперăпătă, каре  
сăпă вăтăлăлорă прătăveră. — Non si ma'e nunc et olim sic  
erit. — Neque arcum semper tendit Apollo. —

## Chronica strâină.

**ФРАНЦА.** 21. Октомбр. „Zîvrpalulă Pays“ лъндш прілежж дела ворбеле „ачестъ ресбоів ва фі пе торт“ че се зіче къле ар фі zică Împăratulă Nicolae къндш а азвітъ къ Порта і а дескіаратъ ресбоів, пъблікъ впш артіклъ дп прівінца ачеста, каре аратъ десктълă de кіарă пасіва ролъ че Англія ші Франца къдѣтъ съ ціпъ актълă дп конфліктълă dintre тръпеле ръсешті ші челе търчешті. „Pays“ о таі зіче одатъ, къ актълă дпълъ дескіерцізнеа de ресбоів а Порту ресбоілă е пе'пкунізраверъ, фіндшкъ Ръсіе нз і маі поте вені а се траце дпапоі; дпълъ ачестъ зіvrpalulă креде къ дпсаші лві Nicolae Împăratulă дп паре актълă ред de нечесітатеа дп каре а венітъ кіарă din грешала лві. Ші нз креде къ Царвлă ші ар фі пъсш дп гъндш а пърта впш ресбоів de стірпіре, къчі елъ штіе, къте інтересе de таре дпторантъ але Европеі съптъ легате de рътъперае дп віацъ а Împăratulă търческъ. Деокамдатъ Европа ле ласъ кътпш діберъ ъсторъ дой лъптачі контрапр. ші 'ші съспінде тіжлочіреа de ал дптпчі; дпълъ Европа е хотържтъ, спре а дпнедека върсареа de пріослъ а съпделі, а пъші ёръші ла тіжлоцъ дпнадъ дпълъ че бътая ва дара кътвя. Не тотъ дптъптареа лъптеа поте фі дпнкредінцатъ, къ пъпъ къндш флотеле Англіеі ші а Франціеі апкіръ дпнайдеа Константінополеі нз е пічі впш періклъ пептъ Търчія ка съ devіn провінція ръсескъ. Ръсіе штіе прі віне къ, къндш ар фаче тінъ серібсъ а окна Търчія ші а скоте din тр'жпса пе попордізпіле тъсълтаме, ea ар скла асвра са нз пътш пе Англія ші пе Франца, чи пе тотъ Европа, че къ ачеста с'ар ведеа ампінцатъ дп інтересвлъ екзілібралъ сеъ. Чі політика ръсескъ е твлтъ шаі дпцелентъ десктъ ка еа ла ачестъ твлтъ фаталъ съ трагъ дпконтра са інтересвлъ Европеі дптреці, ші кредемтъ къ Царвлă ва бінеквънта моментълă дп каре позе іроніпері дп ворѣ дплесні кама спре а се ретраце къ кънцъ. —

**АНГЛІА.** 24. Октомбр. Zioa ачеста, дп каре се 'тплі-штіе термінълă пъсш de Оттерѣ Паша лві Горчакофъ пептъ а ші din Плате, дпнпле de гріці пе „Timecă.“ Че е дрептъ, зіче честъ зіvrpalulă, пічі Ръсіе пічі Търчія нз воіеште ресбоілă; дпълъ еспе се поте дптъпла ка армата търческъ съ трéкъ Давітреа дпконтра воінці Dibanaлă ші съ констрінгъ пе Пріпдшлă Гор-акофф ла бътая. Не лъпгъ тоте опініріле пътерілорѣ цермане Аустриеі ші Прісіеі) de а рестржнеа ресбоілă дп тарціні ло-але, е дптреъзівне къ бре пріп ачестъ кордонъ пътесева дп-недека лъптиреа толінсіреі політіче. Маі твлтъ тотіве кътъ контрізескъ а нз се веде аdevерълă аша кътъ есте. Împăratulă Ръсіеі ціне дп стъпніре доеа провінції стреіне, ші че къ ачеста е паче. Сълтанълă десктъ ресбоів дп сперандъ, тотъ трéба ва рєтъпна пътш пе лъпгъ десктъзівне; път-ле апкене, Англія ші Франца, трімітъ Порту о скадръ пътінте і ажекторъ ші се ферескъ къ гріцъ de а фаче верхнъ пасъ каре дп рѣа еспліка ка о двштпніз дпконтра Царвлă; Аустрия ші зісіа ар врѣ въкврбсе съ десктъре къ ресбоілă нз е ресбоів, чи - дѣкъ 200,000 лъптачі ворѣ дпчесне одатъ а дптпшкъ впш дп нтра алтора, требе съ се тёмтъ чіпева de впш фокъ цепералъ рте періклосъ. Împăratulă Ръсіеі, ші пътш Împăratulă лгърѣ аре пътере а да Европеі пачеа; ла ачеста п'аре десктъ 'ші ретрагъ тръпеле din Плате. Къ ачеста нз і се ва рідика імежлă спре а ефъптві пептъ кореліціонарії сеі din Търчія ле таі фаворавере kondіціон; ла ачеста сімдімінтеle челорѣ-іте пътере і ар пътё серви de кезьші. Еі дарѣ, — аша со-геште Timecă — vezі біне къ Царвлă актълă тотъ аша de външ съросъ ар фі съ капете Moldavia ші Валахія, ка ші къндш і рѣ фі дптплінітъ твлцшіреа de а фі пътштатъ пе крещтіні de деа са din Търчія.

**АМЕРИКА.** Пекъндш дп лъптеа вѣке ші апътме дп Европа пістріl de фінансе дші фрекъ капвлă кътъ ар съпліні дефічітвл ре ле крещте престе капѣ; дп ачееаші време дп лъптеа позъ, зіте дп Республіка Стателорѣ впіте, міністрълă de фінансе аре гаіз de капѣ, къ че се фактъ къ пріосслъ венітврілорѣ статвлă. і апвлă тректълă спре таре дптрістареа лві пріосслъ къратъ афъл дп вістерія статвлă 2 тіліопе, іарѣ дп Ѣстѣл апѣ кіарѣ de тіліоне de доларѣ. Че съ фактъ, de че съ се апъче? Съ тіліоне даждia? Дарѣ лвірѣ пайе, къ дп статвріле впіте іеніл нз даѣ даѣ. В'а дптреба чіпева: дар апоі къ че се въ статвлă? Респвслъ е къ пътш din външ. Awadarpъ пътш 'ші тіжлоцъ, адекъ de а скъdea външіе, і а маі ресасъ твлтъ тъжітвлъ mіnіstру de фінансе de а 'ші скъпа статвлă пе фі-рѣ de о атаре пепорочіре неаэзітъ дп лъптеа вѣке — кътъ 'е пріосслъ венітврілорѣ дп вістері. Че óтепіl вреднічі de ле піште асеменеа вістіері! —

Прівіре цеперажъ  
престе штіріле челе таі прóспete din Европа ші din Рессріts.

Опш аметекъ дпфікошатъ de челе таі контразікътore штірі аметді дп септъпніа тректъ пе чітіторій зіvrpaleloră стрыіе, дпкътъ челві, каре пз штіе кълеце diamantulă dintre тоте петріе opdinapie ші din тотъ advпtъtara de стіклце тінчібсе, таі да бртъ дп bine a decspera de adevveră.

Din тоте къте не адъче пълічітатеа европеі, дртътorede штірі bine къ съптъ adevverate.

Дп Франца есте ліпсъ таре de въкate; фітіа тъшівъ търврърѣ; deckoperipea de комплотърѣ дпкъ пз есте nіchekzт фабжъ. —

Дп Англія холера ші ліпса de въкate дпкъ дпсфоль гріжъ; къ тоте ачеста Англія ка ші Франца дпартъ тірѣ; къ скопъ, врта ва алеце. —

Дп къпітала Capdinei се дпчеркъ револта съб претесткъ фітіеті, дптр'ачеа съмъпъ таре къ партіда социалістікъ дші авѣ тъпа ла тіжлоцъ.

Царвлă Ръсіеі рекіемтъ пе солвăл съз дела Roma, din касъ къ Папа ар фі къвтптатъ одатъ преа къ амъръчкне асвра сіеі каре се фаче романо-католічілорѣ дп Răscia.

Дп Елвідія дпкордъчкпеа асвра Аустриеі іаръш крещте. —

Дпколо, штіріле каре черквізъ дп Европа decspre ръсърітъ съптъ пеігзре пъпъ ла грідъ. Дп впшлă ші ачелаш зіvrpalulă се съфль ші калдш ші рече. Маі кріосъ дпълъ ка тоте есте, къ пічі тъкар бътълія дела Icакчеа din 11/23. Окто. пз ворѣ а о креде пічі дп Biena, чи de аколо ni се totă таі спопе, къ вър-саре de съпце пз ва фі. De ieiante Roma. —

## ПОВЛІКАРЕ.

Се фаче de штіре, къ репрезентанціа (епітропія) се. віс-річій чеі тарі ортодоксе, ка храмълă Сфілптулă Іерархъ Nicolae, din Брашовѣ воіеште а да дп арпендъ къ лічітадіе (ла тезатъ) тошіа вісерічей, Какалекії векі ші Peda Barbuлă, афлътore дп Цара роітпескъ дп ждецвлă Бгъзълă, ші хотъреште, ка ачестъ лі-чітадіе съ се фактъ ла каселе вісерічей din Брашовѣ дп 9. Ноем-брѣ a. к., адекъ a d a zi de сървътorea Сfіпцілорѣ Архангел Mihailă ші Гаврілă.

Пептъ ачеіа допіторій de a ла дп арпендъ пътіта тошіе, дпзестрадї къ кавдіопеле квіїпчбсе, ворѣ віневої а оstenі пе zioa съсъ дпсемпать ла локвлă хотъреште дп Брашовѣ, зіде дп-найде de zioa лічітадіеі ворѣ авеа пріежд ка тотъ дплесніреа de a четі kondіціе арпендърї.

Брашовѣ, дп 8. Сентембрѣ 1853.

## РЕПРЕЗЕНТАНЦІА ВІСЕРІЧІ

## КЪЛІНДАРІВЛ

пептъ

## ПОПОРДЛЮ РОМЪНЕСКѢ,

пе апвлă порталъ 1854 дпоктітъ de G. Barciu, a ешітъ de съз тіпарій ші се афъ de външаре атътъ ла пропріетарівъ, кътъ ші ла тіографія чеа романо-пемдескъ, ші ла Dn. B. Nemeth lіbererівлѣ, іарѣ дп афаръ се пътіе траце пріп ліберері, компакторі ші алл пріетніл ал ачестеі кърдї попларе.

Преідлă есте пътш 20 кр. т. к.

Къліндарівлъ ачеста къпінде: Таблица хрополоцікъ пе a. 1853 дела фачереа лвії пъпъ дп зілеле постре. — Пасхаліа пе скртъ. — Планедії къ есплікъдівне скртъ. — Чепеалоціа касеі domпні-тore австриаче. — Челе 12 лвії, съз дпсаш Къліндарівлъ дптр' дпцелесвлъ стржпсъ. — Din Geografie, Esropa (вртаре din a. 1852). — Пѣттареа къ óтепії. — Сървътore постре вісерічештъ. — Обсервъдівні фісіономіч дпвъ Lavater. — Че есте Кълінда-рівлъ? — 38 септінде ші дпвъцтврі скртъ дела чеі таі реп-ші скріторі. — Date статістіче decspre Transilvania. — Сістема тъсгрелорѣ ші а pondxрілорѣ. — Таблица de інтересе къте 6 пр. — Търгъріе de церѣ дп Ardelean. — Кърсвлă поштелорѣ. — Таблица пептъ таксе de тімбръ. — Дпскрісврі скртіе de такса тімбр-лъ. — Че дпскрісврі требе съ се фактъ пе хъртіе тімбрать? — Пoesiile: Dorval твѣ. — Съвенірѣ din Бгъковіна. — Віснлѣ лвії Степанъ чеі таре. — Банкетвлѣ. — Фата дела Kozia. — О Гъчітбрѣ. — Бълстътвлѣ. — Бълагрълѣ. — Inelvlѣ ші Nѣфрама. — Константіп Бръиковапвлѣ. — Împăratulă ші Arхимандри-твлѣ (фабвль). —